

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1/972
14963/35127

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-219/2185

Ankara

19/4/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 18/2/2002 tarihinde kararlaştırılan "23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

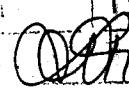
Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.C.B.M. BAŞKANLIĞI	
Teli Nom.	
Esas Nom.	Adalet
Tarih	19.4.2002-1/972
	K.D.Bşk. 13.
 Kerem	

GENEL GEREKÇE

21.12.2000 tarihli ve 4616 sayılı 23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanunun 1 inci maddesinin bazı bentleri Anayasa Mahkemesinin 18.7.2001 tarihli ve E.2001/4, K.2001/332 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Karar, 27 Ekim 2001 tarih ve 24556 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

4616 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (2), (4) ve (9) numaralı bentlerine ilişkin iptal hükmü, Anayasa Mahkemesi kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasından itibaren altı ay sonra yürürlüğe girecektir. İptal kararı sonucunda 4616 sayılı Kanunda ortaya çıkacak eksikliklerin giderilmesi için iptal gerekçeleri de dikkate alınarak söz konusu bentler yeniden düzenlenmek suretiyle bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1.— 21.12.2000 tarihli ve 4616 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesince bir bölümü iptal edilen 1 inci maddesinin (2), (4) ve (9) numaralı bentleri iptal gerekçeleri de dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin (2) numaralı bendinde yapılan düzenleme ile 23 Nisan 1999 tarihine kadar işlenen suçlardan dolayı şahsî hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm edilenler ile aldıkları ceza herhangi bir nedenle şahsî hürriyeti bağlayıcı cezaya dönüştürülenlerin on yıllık ceza indiriminin toplam hükümlülük süresinden değil, tâbi oldukları infaz hükümlerine göre çekmeleri gereken toplam ceza üzerinden yapılması öngörülmektedir. Bentte yer alan “tâbi oldukları infaz hükümlerine göre” ibaresiyle, suçun türüne göre, 13.7.1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun veya 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda öngörülen infaz hükümleri ifade edilmiştir.

Maddenin (4) numaralı bendinde yapılan düzenleme ile 23 Nisan 1999 tarihine kadar işlenmiş ve ilgili kanun maddesinde öngörülen şahsî hürriyeti bağlayıcı cezanın üst sınırı on yıllık geçmeyen suçlardan dolayı haklarında henüz takibata geçilmemiş veya hazırlık soruşturmasına girilmiş olmakla beraber dava açılmamış veya son soruşturma aşamasına geçilmiş olmakla beraber henüz hüküm verilmemiş veya verilen hüküm kesinleşmemiş ise, davanın açılması veya kesin hükme bağlanmasının dava zamanaşımı süresince ertelenmesi; dava zamanaşımı süresi içinde erteleme konusu suç ile aynı cins veya daha ağır şahsî hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir suç işlendiğinde, erteleme konusu suçtan dolayı da dava açılması veya daha önce açılmış bulunan davaya devam edilerek hüküm verilmesi; dava zamanaşımı süresinin, erteleme konusu suç ile aynı cins veya daha ağır şahsî hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir suç işlenmeksizin geçirilmesi hâlinde, ertelemeden yararlanan hakkında kamu davasının açılmaması, açılmış olan davanın ortadan kaldırılmasına karar verilmesi hükme bağlanmış; bu arada ertelemeyi kabul etmeme hakkı öngörülmüştür.

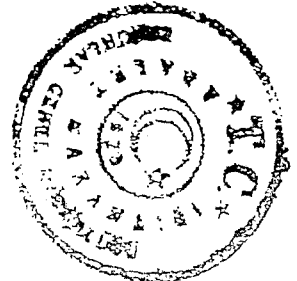
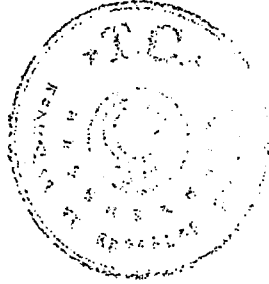
Maddede ayrıca hakkında yakalama, tutuklama veya mahkûmiyet kararı bulunup da firar hâlinde olan kişilerin 4616 sayılı Kanun ile tanınan olanaklardan süre bakımından yararlanabilmelerini elverişli bir hâle getirmek için iptal edilen (9) numaralı bentteki süre üç ay olarak yeniden düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1.— 21.12.2000 tarihli ve 4616 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin herhangi bir bendi hükümlerinden yararlananların bu Kanun hükümlerinden ikinci defa yararlanamayacakları hükme bağlanarak, farklı ve mükerrer uygulamaların önlenmesi amaçlanmaktadır. Öte yandan, bu Kanunla 4616 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin bir kısmının Anayasa Mahkemesince iptalinden önceki düzenlemeye göre lehte hükümler getirilen durumlarda, lehte olan hükümlerin uygulanacağını vurgulanması bakımından, Türk Ceza Kanununun 2 nci maddesi hükmü saklı tutulmaktadır.

MADDE 2.— Tasarının hazırlanmasını gerektiren Anayasa Mahkemesi kararının, 4616 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (2), (4) ve (9) numaralı bentlerine ilişkin iptal hükmü, kararın Resmî Gazete’de yayımlandığı 27.10.2001 tarihinden altı ay sonra yürürlüğe gireceğinden; hukukî bir boşluğun doğmaması için, Kanunun 27.4.2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

MADDE 3.— Yürütme maddesidir.

**23 NİSAN 1999 TARİHİNE KADAR İŞLENEN SUÇLARDAN DOLAYI
ŞARTLA SALIVERİLMEMEYE, DAVA VE CEZALARIN ERTELENMESİNE
DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI**

MADDE 1.— 21.12.2000 tarihli ve 4616 sayılı 23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanunun Anayasa Mahkemesince bir bölümü iptal edilen 1 inci maddesinin (2), (4) ve (9) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“2. Müebbet ağır hapis cezasına hükümlü olanların veya şahsî hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm edilenlerin ya da aldıkları ceza herhangi bir nedenle şahsî hürriyeti bağlayıcı cezaya dönüştürülenlerin tâbi oldukları infaz hükümlerine göre çekmeleri gereken toplam cezalarından on yıl indirilir. İndirim, verilen her bir ceza için ayrı ayrı değil, toplam ceza üzerinden bir defaya mahsus yapılır. Ancak bir kişinin muhtelif suçlarından dolayı cezaları ayrı ayrı tarihlerde verilmiş olsa bile, bu cezaların toplamı üzerinden yapılacak indirim on yılı geçemez.

Birinci paragraf hükümlerine göre çekmeleri gereken toplam cezalarından on yıllık indirim yapıldıktan sonra ceza süresi dolmuş olanlar, iyi hâlli olup olmadıklarına bakılmaksızın ve istemleri olmaksızın derhal; toplam cezaları on yıldan fazla olanlar kalan cezalarını çektikten sonra şartla salıverilirler.”

“4. 23 Nisan 1999 tarihine kadar işlenmiş ve ilgili kanun maddesinde öngörülen şahsî hürriyeti bağlayıcı cezanın üst sınırı on yılı geçmeyen suçlardan dolayı haklarında henüz takibata geçilmemiş veya hazırlık soruşturmasına girilmiş olmakla beraber dava açılmamış veya son soruşturma aşamasına geçilmiş olmakla beraber henüz hüküm verilmemiş veya verilen hüküm kesinleşmemiş ise, davanın açılması veya kesin hükme bağlanması ertelenir; varsa tutukluluk hâlinin kaldırılmasına karar verilir. Bu suçlarla ilgili dosya ve deliller, her bir suçun dava zamanaşımı süresinin sonuna kadar muhafaza edilir.

Erteleme konusu suçun dava zamanaşımı süresi içinde bu suç ile aynı cins veya daha ağır şahsî hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir suç işlendiğinde, erteleme konusu suçtan dolayı da dava açılır veya daha önce açılmış bulunan davaya devam edilerek hüküm verilir. Bu süre, erteleme konusu suç ile aynı cins veya daha ağır şahsî hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir suç işlenmeksizin geçirildiğinde, ertelemeden yararlanan hakkında kamu davası açılmaz; açılmış olan davanın ortadan kaldırılmasına karar verilir.

Bu bentle ilgili olarak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde dosyanın bulunduğu yargı merciine başvurmak suretiyle soruşturmaya veya davaya devam edilmesini istediklerini bildirenler hakkında soruşturma veya davaya devam olunur. Mahkûmiyet hâlinde verilen ceza, dava zamanaşımı süresince ertelenir. Bu süre içinde erteleme konusu suç ile aynı cins veya daha ağır şahsî hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir suç işlendiğinde ertelenen ceza da infaz edilir. Aynı süre, erteleme konusu suç ile aynı cins veya daha ağır şahsî hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir suç işlenmeksizin geçirildiğinde, mahkûmiyet vâkı olmamış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 1.— 21.12.2000 tarihli ve 4616 sayılı Kanunun 1 inci maddesinden yararlananlar ikinci defa bu Kanundan yararlanamazlar. Türk Ceza Kanununun 2 nci maddesi hükmü saklıdır.

T/ 305

Madde 2- Bu Kanun 27/4/2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

<i>Faks</i> D. BAHÇELİ Devlet Bak ve Başb Yrd	<i>Kanun</i> H.H. ÖZKAN Devlet Bak ve Başb Yrd.	<i>M. YILMAZ</i> M. YILMAZ Devlet Bak ve Başb Yrd.	<i>K. DERSİŞ</i> K. DERSİŞ Devlet Bakanı
<i>Prof. Dr. R. KARAYOLCU</i> Prof. Dr. R. KARAYOLCU Devlet Bakanı	<i>M. KECİOĞLU</i> M. KECİOĞLU Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. GÜRER</i> Prof. Dr. S. GÜRER Devlet Bakanı V.	<i>F. BAL</i> F. BAL Devlet Bakanı
<i>M. KECİOĞLU</i> M. KECİOĞLU Devlet Bakanı	<i>M. YILMAZ</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. R. KARAYOLCU</i> Prof. Dr. R. KARAYOLCU Devlet Bakanı	<i>Dr. Y. KARAKOYUNLU</i> Dr. Y. KARAKOYUNLU Devlet Bakanı
<i>H. GEMİCİ</i> H. GEMİCİ Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. R. KARAYOLCU</i> Prof. Dr. R. KARAYOLCU Devlet Bakanı V.	<i>E. GAYDALI</i> E. GAYDALI Devlet Bakanı	<i>F. ÜNLÜ</i> F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
<i>Dr. R. KARAYOLCU</i> Dr. R. KARAYOLCU Devlet Bakanı	<i>R. KARAYOLCU</i> R. KARAYOLCU Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. TÜRK</i> Prof. Dr. S. TÜRK Adalet Bakanı	<i>S. ÇATMAKOĞLU</i> S. ÇATMAKOĞLU Milli Eğitim Bakanı
<i>A. K. YUCELEN</i> A. K. YUCELEN İçişleri Bakanı	<i>İ. CEM</i> İ. CEM İçişleri Bakanı	<i>S. ORAL</i> S. ORAL Maliye Bakanı	<i>M. E. STANCIOĞLU</i> M. E. STANCIOĞLU Milli Eğitim Bakanı
<i>Prof. Dr. A. AKCAN</i> Prof. Dr. A. AKCAN Bayındırlık ve İskan Bakanı	<i>F. BAL</i> F. BAL Doç. Dr. O. DURSUN Sağlık Bakanı V.	<i>Prof. Dr. A. AKCAN</i> Prof. Dr. A. AKCAN Ulaştırma Bakanı V.	<i>Prof. Dr. H. GOKALP</i> Prof. Dr. H. GOKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı
<i>Y. ÇAKAN</i> Y. ÇAKAN Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	<i>A. K. T. AKKULU</i> A. K. T. AKKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	<i>Z. ÇAKAN</i> Z. ÇAKAN Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	<i>M. İ. TALAY</i> M. İ. TALAY Kültür Bakanı
<i>M. TAŞAR</i> M. TAŞAR Turizm Bakanı	<i>Prof. Dr. H. GOKALP</i> Prof. Dr. H. GOKALP Orman Bakanı	<i>M. YILMAZ</i> M. YILMAZ Çevre Bakanı	